ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 16.07.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

169

Vládní nařízení

ze dne 22. června 1948

o opatřeních proti mandelince bramborové.

Vláda republiky Československé nařizuje podle §§ 11 a 13, § 16, odst. 2, § 17, odst. 10 a § 19, odst. 4 zákona ze dne 2. července 1924, č. 165 Sb., o ochraně výroby rostlinné:

§ 1

Mandelinkou bramborovou podle tohoto nařízení se rozumí mandelinka bramborová (Leptinotarsa - Doryphora decemlineata) v kterémkoli vývojovém stupni (vajíčko, larva, kukla a brouk - dále jen „mandelinka bramborová“).

§ 2

(1) Vlastník pozemku je povinen sledovati a oznámiti výskyt mandelinky bramborové nebo důvodné podezření z tohoto výskytu místnímu národnímu výboru té obce, v jejímž katastrálním území se takový pozemek nachází, nejpozději do 24 hodin po zjištění a dodati mu zároveň mandelinku bramborovou nebo hmyz, který považuje za mandelinku bramborovou, nebo předmět, z něhož usuzuje na její výskyt (požerek na listě, krovku brouka a pod.).

(2) Oznamovací povinnost podle odstavce 1 se vztahuje i na ty, kdož nejsou vlastníky pozemku a mandelinku bramborovou zpozorují nebo mají důvodné podezření z jejího výskytu.

§ 3

(1) Místní národní výbor je povinen neprodleně telegraficky, telefonicky nebo spěšným dopisem podati zprávu o každém případu výskytu mandelinky bramborové nebo o důvodném podezření z něho okresnímu národnímu výboru a příslušnému výzkumnému ústavu zemědělskému (§ 21, odst. 1) a zaslati tomuto ústavu zároveň bezpečným a vhodným způsobem k zjištění v dobře těsnícím obalu mandelinku bramborovou, usmrcenou ve vhodné tekutině (lihu, petroleji, vroucí vodě a pod.), nebo takto usmrcený hmyz, který považuje za mandelinku bramborovou, nebo předmět, z něhož usuzuje na její výskyt; ve zprávě je třeba přesně udati adresu vlastníka pozemku, katastrální číslo a výměru pozemku.

(2) Přemisťování bramborů nebo jiných rostlin z pozemku, na němž byla zpozorována mandelinka bramborová, nebo u něhož je podezření z jejího výskytu, je až do dalšího rozhodnutí (§ 4) zakázáno; místní národní výbor je povinen upozorniti na tento zákaz vlastníka pozemku a přísně dozírati na jeho zachovávání.

§ 4

(1) Nezjistí-li výzkumný ústav zemědělský mandelinku bramborovou, oznámí to do 24 hodin po obdržení oznámení prostřednictvím okresního národního výboru místnímu národnímu výboru (§ 2, odst. 1), který uvědomí ihned vlastníka pozemku, po případě též toho, kdo splnil povinnost podle § 2, odst. 2.

(2) V pochybných případech vyžádá si výzkumný ústav zemědělský ve stejné lhůtě další podklady k šetření nebo zjistí bez průtahu šetřením na místě samém skutečný stav věci.

(3) Zjistí-li výzkumný ústav zemědělský mandelinku bramborovou, oznámí to do 24 hodin místnímu národnímu výboru (§ 2, odst. 1) a zároveň zpraví okresní národní výbor, dále příslušný zemský národní výbor, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, a podle potřeby kontrolní orgán (§ 21, odst. 2).

§ 5

(1) Místní národní výbor vyhlásí do 24 hodin po té, kdy obdržel zprávu podle § 4, odst. 3, způsobem v místě obvyklým, že se v obci vyskytla mandelinka bramborová; ve vyhlášce uvede též jméno vlastníka pozemku a katastrální číslo, po případě bližší, v místě obvyklé označení zamořeného pozemku. O tomto opatření podá ihned zprávu okresnímu národnímu výboru a příslušnému výzkumnému ústavu zemědělskému.

(2) Jde-li o hnízdo mandelinky bramborové, v němž je na pozemku soustředěna, zakáže místní národní výbor vstup na takový pozemek a uloží jeho vlastníku, aby na svůj náklad umístil na místech přístupných z veřejných cest tabulku s trvalým nápisem: „Mandelinka bramborová; vstup zakázán.“

(3) Místní národní výbor je povinen vésti seznam zamořených pozemků a provedených ochranných opatření podle vzoru vydaného příslušným ústavem pro ochranu rostlin (§ 21, odst. 1); zájemci mohou do něho nahlížeti.

(4) Výzkumný ústav zemědělský i okresní národní výbor vedou pro svůj obvod seznam zamořených pozemků, jakož i stručný přehled o výskytu a zákrocích provedených na zamořeném pozemku.

(5) Výzkumný ústav zemědělský zašle ministerstvu zemědělství a příslušnému zemskému národnímu výboru, na Slovensku pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy, jakož i příslušnému Jednotnému svazu zemědělců, každého roku v měsíci lednu seznam obcí a pozemků, které byly zamořeny v uplynulém roce; uvede v něm též změny, které nastaly v rozsahu zamoření jednotlivých obcí ve srovnání se stavem v roce předcházejícím.

§ 6

(1) Okresní národní výbor prohlásí území obce, v níž byl zjištěn výskyt mandelinky bramborové, za území zamořené a další území, vymezené podle potřeby vzhledem k opatřením, která budou prováděna k zamezení jejího rozšíření a k jejímu vyhubení, za území ohrožené; hranice území ohroženého musí býti volena tak, aby byla shodná s hranicí území obcí. Zasahuje-li území zamořené, nebo je-li třeba, aby i území ohrožené bylo rozšířeno i do obvodu sousedních správních okresů, oznámí to okresní národní výbor, v jehož obvodu je území zamořené, dotčeným okresním národním výborům a sdělí jim potřebné pro provedení dalších opatření. V zamořené obci dá okresní národní výbor neprodleně vyhlásiti zákaz přenášení živé mandelinky bramborové.

(2) Okresní národní výbor učiní též přesná opatření, potřebná k zamezení rozšíření a k vyhubení mandelinky bramborové, pokud tak již neučinil místní národní výbor (§ 9, odst. 2), zejména nařídí, vyžádav si dobrozdání příslušného výzkumného ústavu zemědělského, v zamořeném území a podle potřeby i v obcích ohroženého území:

a) zákaz přemisťování ze zamořeného, po případě i z ohroženého pozemku brambory nebo jiné rostliny, jejich části a odpadky, jakož i předměty, které byly ve styku se zamořeným pozemkem, půdu a kompost;

b) hubení mandelinky bramborové určitými způsoby, zejména opakovaným sbíráním, postřikováním nebo poprašováním bramborových porostů účinnými prostředky na ochranu rostlin, jakož i zničení bramborů, jejich částí a odpadků i jiných rostlin na zamořeném nebo ohroženém pozemku nebo na sousedních pozemcích;

c) desinfekci zamořeného nebo ohroženého pozemku, bez porostů i s porosty, účinnými prostředky na ochranu rostlin, částečné nebo i úplné osázení zamořených nebo i ohrožených pozemků brambory;

d) povinné prohlídky půdy;

e) povinné zjišťování a sběr mandelinky bramborové vlastníky zamořených nebo ohrožených pozemků, po případě obyvateli dotčených obcí, ve stanovené dny (hledací dny);

f) povinné hlášení pozemků osázených brambory místnímu národnímu výboru.

(3) Opatření podle odstavců 1 a 2 vyhlásí okresní národní výbor ihned v dotčených obcích.

§ 7

(1) Vyskytne-li se mandelinka bramborová poblíže státních hranic mimo území státu, může ministerstvo zemědělství prohlásiti za území ohrožené i jiné území, než které je uvedeno v § 6, odst. 1.

(2) V zamořené obci a v území ohroženém může ministerstvo zemědělství nařídit i jiná opatření, než která jsou uvedena v § 6, odst. 2, zejména může nařídit provádění podrobné kontroly zamořených nebo ohrožených pozemků kontrolními orgány (§ 21, odst. 2).

(3) Je-li toho třeba, může býti použito k bezplatnému vyhledávání, sbírání a hubení mandelinky bramborové v zamořených obcích i v území ohroženém staršího žactva místních škol, zejména národních, v případech silnějšího rozšíření mandelinky bramborové nebo nebezpečí z takového rozšíření i pracovních útvarů utvořených z místního obyvatelstva, po případě i vojska. Opatření ta učiní zemský národní výbor, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, v dohodě s příslušnými úřady a orgány za součinnosti příslušného Jednotného svazu zemědělců.

(4) Ministerstvo zemědělství vyhlásí v dohodě s ministerstvy výživy, vnitřního obchodu, dopravy a pošt podle potřeby v Úředním listě pro území celého státu nebo pro jeho část, určenou podle zemí nebo okresů, že jakékoliv přemisťování bramborů nebo i jiných rostlin je vázáno na povolení místního národního výboru a že ve veřejné dopravě musí býti toto povolení přiloženo k dopravním dokladům (nákladnímu listu, poštovní průvodce a pod.) a v dopravě soukromé musí provázeti náklad za účelem průkazu při úřední kontrole. Tiskopisy těchto potvrzení budou obcím vydány zemskými národními výbory, na Slovensku pověřenectvem zemědělství a pozemkové reformy, za úhradu režijních nákladů ve svazcích, jejichž listy jsou nepřetržitě číslovány; vzory potvrzení stanoví ministerstvo zemědělství vyhláškou shora uvedenou.

§ 8

V zamořené obci nebo v ohroženém území (§ 6, odst. 1) jsou vlastníci pozemků povinni na vlastní náklad chrániti své pozemky a porosty před zavlečením mandelinky bramborové, a vyskytne-li se, zamezovati vhodnými prostředky její šíření a ihned se přičiniti o její vyhubení.

§ 9

(1) Vlastníci pozemků v zamořené obci a v ohroženém území jsou povinni provésti společně na svůj náklad ihned potřebná opatření, uvedená v § 6, odst. 2, písm. a) až e).

(2) Povinnost podle odstavce 1 vyhlásí způsobem v místě obvyklým místní národní výbor, který o tom podá zároveň zprávu okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor může opatření místního národního výboru podle potřeby doplniti nebo změniti.

(3) Jde-li o společné hubení mandelinky bramborové (odstavec 2), může místní národní výbor provésti opatření zmíněná v § 10, odst. 3 zák. č. 165/1924 Sb.

§ 10

Nesplní-li vlastník pozemku povinnosti uložené mu v §§ 8 a 9, učiní potřebná opatření místní národní výbor na jeho náklad; zanedbá-li tuto povinnost místní národní výbor, učiní tak okresní národní výbor.

§ 11

Zakazuje se provážeti státním územím a dovážeti ze zahraničí živou mandelinku bramborovou.

§ 12

Zakazuje se dovážeti veškeré živé rostliny a jejich části (hlízy, stromy, keře, květy, rostliny nedřevnaté, sazenice, řízky, cibule, rouby, čerstvé ovoce a zeleninu a pod.) a odpadky zamořené mandelinkou bramborovou, jakož i obaly a předměty, které byly ve styku s těmito živými rostlinami nebo s pozemky, kde byly tyto rostliny pěstovány; tento zákaz se vztahuje i na pohraniční styk.

§ 13

(1) Zakazuje se dovážeti veškeré živé rostliny, jejich části, odpadky, jakož i obaly a předměty, které byly ve styku s živými rostlinami nebo s pozemky, kde byly rostliny pěstovány (dále jen „zásilka“), ze států, ve kterých byla zjištěna mandelinka bramborová; tento zákaz se vztahuje i na pohraniční styk.

(2) Ministerstvo zemědělství vyhlásí v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí v Úředním listě seznam států, po případě zemí, ve kterých byla zjištěna mandelinka bramborová.

(3) Výjimky ze zákazu podle odstavce 1 může v jednotlivých odůvodněných případech povoliti na žádost ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvy výživy a vnitřního obchodu, šetříc předpisů o opatřeních proti révokazu a proti červci San José (příloha č. 2 C/I a II vládního nařízení ze dne 13. prosince 1927, č. 168 Sb., jímž se provádí celní zákon).

§ 14

Každá zásilka, jejíž dovoz byl povolen podle § 13, odst. 3, musí býti provázena osvědčením o původu a zdravotním stavu živých rostlin (v dalším jen „osvědčení“), vydaným veřejným ústavem

(stanicí) pro ochranu rostlin na jediném tiskopisu v jazyku vývozního státu a v jazyku českém nebo slovenském. Toto osvědčení nesmí býti v den podání zásilky k přepravě starší jednoho týdne, musí se shodovati se vzorem podle přílohy a obsahovati

a) název veřejného ústavu (stanice) pro ochranu rostlin v záhlaví osvědčení a úřední jednací číslo;

b) místním úřadem potvrzené prohlášení pěstitele živých rostlin o místě, kde byly živé rostliny vypěstovány;

c) prohlášení veřejného ústavu (stanice) pro ochranu rostlin, že v území obce, kde rostliny byly vypěstovány, se nevyskytla mandelinka bramborová a není ani podezření, že by se tam mohla vyskytnouti;

d) prohlášení úředníka veřejného ústavu (stanice) pro ochranu rostlin, že zásilka byla jím jako kontrolním orgánem prohlédnuta, že jest prosta mandelinky bramborové v kterémkoli vývojovém stupni a že obaly na zásilce jsou nové, dosud nepoužité;

e) popis zásilky (jméno a adresu odesilatele, jméno a adresu příjemce, značky a čísla jednotlivých kusů, jejich obsah a hrubou váhu).

§ 15

(1) Každá zásilka, jejíž dovoz byl povolen podle § 13, odst. 3, je podrobena prohlídce, kterou vykonávají kontrolní orgány výzkumných ústavů zemědělských (§ 21), po případě okresních národních výborů, které tím pověří ministerstvo zemědělství.

(2) Prohlídka zásilky o hrubé váze přesahující 20 kg se provede výlučně u pohraničních celních úřadů, zmocněných k projednávání zásilek živých rostlin. Zásilka o hrubé váze nepřesahující 20 kg může býti podrobena této prohlídce i u celních úřadů v sídle výzkumných ústavů zemědělských; ministerstvo zemědělství může ve zvláštních případech povoliti výjimku.

(3) Zásilku opatřenou předepsaným osvědčením hlásí železniční nebo poštovní nebo celní úřad ihned telegraficky příslušnému výzkumnému ústavu zemědělskému nebo určenému kontrolnímu orgánu okresního národního výboru a dovozci na jeho útraty. Celní úřad odmítne projednání zásilky nedoložené osvědčením.

(4) Výzkumný ústav zemědělský, po případě jiný veřejný ústav, stanice nebo okresní národní výbor, vyšle neprodleně, nejdéle do 24 hodin po obdržení zprávy, k celnímu úřadu kontrolní orgán, který v přítomnosti celního úředníka a železničního nebo poštovního orgánu, po případě též dovozce, provede podrobnou prohlídku, aby zjistil, zda zásilka není napadena mandelinkou bramborovou. Kontrolní orgán je také oprávněn pro další zjišťování v laboratoři odebrati bezplatně přiměřený vzorek (odstavec 6); v nákladním listě nebo v poštovní průvodce poznamená, že tak učinil. Po provedeném šetření se vzorek vrací jen tehdy, vyžádá-li si to dovozce.

(5) Je-li důvodné podezření, že některý podstatný údaj osvědčení (§ 14) neodpovídá skutečnosti, nebo zjistí-li kontrolní orgán prohlídkou, že zásilka je napadena mandelinkou bramborovou, odmítne celní úřad na podkladě protokolárního prohlášení kontrolního orgánu projednání zásilky a poznamená odmítnutí v nákladním listě nebo v poštovní průvodce.

(6) Je-li důvodné podezření, že zásilka je napadena mandelinkou bramborovou, a musí-li kontrolní orgán část zásilky podrobiti laboratornímu šetření, neprojedná celní úřad zásilku, dokud mu kontrolní orgán neoznámí výsledek laboratorního šetření.

§ 16

Dovozce zásilky je povinen hraditi náklady prohlídky, jejichž výši určí paušálem ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším úřadem cenovým vyhláškou v Úředním listě. Náhradu předepisuje kontrolní orgán, jemuž musí býti předloženo potvrzení o zaplacení nejpozději při výkonu prohlídky.

§ 17

Ministerstvo zemědělství může v dohodě s ministerstvy výživy a vnitřního obchodu povoliti všeobecné výjimky z ustanovení § 13, odst. 1 a §§ 14 a 15. Omezení, uvedené v § 13, odst. 3, platí i tu. Pokud nejde o výjimky pro pohraniční a cestovní styk, vyhlásí ministerstvo zemědělství všeobecné výjimky v Úředním listě.

§ 18

Prohlídce mohou býti výjimečně podrobeny za celního řízení jednotlivé zásilky i ze států, které nebyly uvedeny ve vyhlášce podle § 13, odst. 2, je-li důvodné podezření, že jsou tyto zásilky zamořeny. V tomto případě není dovozce zásilky povinen hraditi náklady prohlídky.

§ 19

Provážeti zásilku ze států, v nichž se mandelinka bramborová vyskytla, je dovoleno bez prohlídky s podmínkou, že se zásilka přepravuje v nepoškozeném a dobře uzavřeném voze nebo v nepoškozených a dobře uzavřených obalech.

§ 20

Přechovávati živou mandelinku bramborovou (§ 1) je dovoleno jen veřejným výzkumným ústavům zemědělským (§ 21, odst. 1); jiné ústavy, po případě osoby, mohou ji přechovávati jen s povolením ministerstva zemědělství.

§ 21

(1) Odborný dozor na zachovávání předpisů o opatřeních proti mandelince bramborové vykonávají v obvodu své působnosti (vládní nařízení ze dne 22. července 1932, č. 140 Sb., o odborném dozoru na zachovávání předpisů II. hlavy zákona o ochraně výroby rostlinné) tyto výzkumné ústavy zemědělské:

a) v zemi České: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Praze;

b) v zemi Moravskoslezské: Ústav pro ochranu rostlin zemského výzkumného ústavu pro výrobu rostlinnou v Brně;

c) na Slovensku: Ústavy pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Bratislavě a Košicích.

(2) Kontrolními orgány výzkumných ústavů zemědělských (odstavec 1) jsou výzkumné stanice zemědělské nebo fysické osoby, pokud možno veřejní zaměstnanci, a to v prvé řadě odborné orgány okresních národních výborů, které pověří ministerstvo zemědělství výkonem kontroly. Osoby provádějící kontrolu musí se prokázati při jejím výkonu průkazkou opatřenou fotografií, kterou jim vydá ministerstvo zemědělství.

(3) Informační a zpravodajskou službu o mandelince bramborové v jednotlivých oblastech vykonávají pro kontrolní orgány (odstavec 2) zpravodajové pro ochranu rostlin, které jmenuje ministerstvo zemědělství po slyšení výzkumných ústavů zemědělských. Zpravodajům pro ochranu rostlin je jmenovací dekret zároveň průkazkou při prohlídkách pozemků.

§ 22

(1) Orgány výzkumných ústavů zemědělských (§ 21, odst. 1), jejich kontrolní orgány (§ 21, odst. 2) a zpravodajové pro ochranu rostlin (§ 21, odst. 3) jsou oprávněni konati prohlídky pozemků a skladišť brambor.

(2) K prohlídce pozemku budiž vždy přizván vlastník nebo jeho zástupce. Prohlídka se omezí na okolnosti, jejichž znalost je vzhledem k jejímu účelu nezbytná.

(3) Nezúčastní-li se vlastník pozemku nebo jeho zástupce prohlídky, ač byl k ní pozván, není jeho nepřítomnost překážkou jejího provedení.

(4) Výdaje spojené s prohlídkou je povinen uhraditi vlastník pozemku nebo skladiště, zjistí-li se při prohlídce, že nesplnil povinnost uloženou mu v § 8.

§ 23

Ustanovení tohoto nařízení, vztahující se na vlastníka pozemku, platí přiměřeně též pro pachtýře, požívatele nebo jiného uživatele pozemku.

§ 24

Místní a okresní národní výbory postupují při vydávání opatření podle tohoto nařízení v součinnosti s příslušnými složkami Jednotných svazů zemědělců.

§ 25

Urušuje se použivatelnost vládního nařízení ze dne 24. února 1939, č. 45 Sb., o opatřeních proti mandelince bramborové, jakož i vládní nařízení ze dne 25. února 1938, č. 40 Sb., o opatřeních proti zavlečení mandelinky bramborové, ve znění vládního nařízení ze dne 24. června 1938, č. 138 Sb.

§ 26

Přestupky tohoto nařízení se trestají podle ustanovení hlavy III zákona č. 165/1924 Sb.

§ 27

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

V z o r

Název a místo veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice):

Číslo jednací:

O s v ě d č e n í

o původu a zdravotním stavu živých rostlin.

I. Prohlášení pěstitele živých rostlin.

Prohlašuji, že živé rostliny, určené pro vývoz do republiky Československé, byly vypěstovány v obci okrese ....., ve státě .....

V ..... dne .....

Razítko místního úřadu a podpis:

Podpis pěstitele živých rostlin, po příp. též razítko:

.....

II. Prohlášení veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice).

Jménem v záhlaví uvedeného veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice) prohlašuji, že ve výše uvedené obci se nevyskytla mandelinka bramborová v kterémkoli vývojovém stupni a není ani podezření, že by se tam v kterémkoli vývojovém stupni vyskytovala.

V ..... dne .....

Podpis ústavu (stanice) a podpis přednosty:

.....

III. Prohlášení úředníka veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice) o vykonané prohlídce živých rostlin.

Za ..... [uveďte název a sídlo veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice), jehož kontrolní orgán provádí prohlídku živých rostlin] ..... prohlašuji, že zásilka je prosta mandelinky bramborové v kterémkoli vývojovém stupni a že obaly na zásilce jsou nové, dosud nepoužité.

Popis zásilky:

Jméno a adresa odesilatele: .....
Jméno a adresa příjemce: .....
Značky a čísla vagonů, po případě jednotlivých kusů: .....
Obsah vagonů, po případě jednotlivých kusů: .....
Hrubá váha jednotlivých kusů: .....

V ..... dne .....

Razítko veřejného ústavu (stanice): .....

Podpis úředníka, který provedl prohlídku: .....

U p o z o r n ě n í:

1. Osvědčení nesmí býti v den podání zásilky ku přepravě starší jednoho týdne a musí býti vystaveno v jazyku vývozního státu a v jazyku českém nebo slovenském a připojeno k nákladnímu listu nebo k poštovní průvodce.
2. Prohlášení pěstitele, veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice) a úředníka, jakož i popis zásilky musí býti provedeny na jediném tiskopisu, nikoliv na zvláštních samostatných tiskopisech.
3. Odesilatel zásilky musí v nákladním listě nebo v poštovní průvodce poznamenati
   a) číslo osvědčení a název veřejného ústavu pro ochranu rostlin (stanice), který vyhotovil osvědčení,
   b) že osvědčení je připojeno k nákladnímu listu nebo k poštovní průvodce.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.